

gjort i denne Sag, rent embedsmandsmæssig set, overfor Pastor Rørdam. Indenfor Kirkeministeriet gælder der ligesom indenfor andre Ministerier bestemte Regler, Love og Anordninger, som Folkekirkenes Tjenestemænd har at holde sig efterrettelig, og hvis de ikke holder sig dem efterrettelig, faar de den Straf derfor, som gives alle andre Tjenestemænd, naar de bevidst udtaler sig om, at de ikke vil holde sig Lovene og Anordningerne efterrettelig.)

Saa bebrejder det ærede Medlem Hr. Povlsen mig, at jeg ikke har autoriseret — eller, som han altid saa forsigtigt udtrykker sig, ikke har givet Pastor Rørdam Tilladelse til at benytte — dette Ritual. For det første maa jeg bemærke, at det var en meget uheldig Indledning til et fornyet Andragende om at maatte benytte dette Ritual, at han først havde tiltaget sig selv Magt til at bruge det. Men da vi fik hans Andragende om at maatte benytte det, efter at denne formelle Ændring havde fundet Sted, hvorved det var kommet i Overensstemmelse med Menighedsraadsloven af 1922 — det kom til Ministeriet den 12. September forrige Aar —, afgik Svaret den 29. September til Valgmenigheden, og dette Svar kom til at lyde saaledes: „Ud fra den Opfattelse, at Ritualerne, navnlig Daabsritualet, er Udtryk for Menighedens Tro, stiller Ministeriet sig velvilligt overfor alle Ændringer, som giver et klarere og fyldigere Udtryk for denne. Men man kan ikke se“ — og jeg gad egentlig vide, hvem der kan se det —, „at de af Ryslinge Valgmenighed foreslaaede Ændringer gør dette, og Ministeriet kan derfor ikke indstille Ændringerne i den foreliggende Skikkelse til Autorisation“. Vi afviser altsaa ikke alle Ændringer, men i den foreliggende Skikkelse kan vi ikke indstille dem til Autorisation, og vi slutter Svaret med følgende, som ogsaa er en udstrakt Haand til Ryslinge Valgmenighed og dens Præst: „Hvis Andragerne ikke føler sig i Overensstemmelse med Menighedens Opfattelse eller Trosbekendelse eller de enkelte Led af denne og som Følge heraf ønsker at stille Forslag til Ændringer i Daabsritualet, maa disse være et tydeligt Udtryk for Ryslinge Valgmenigheds Opfattelse, og Ministeriet vil da tage saadanne Forslag under grundig og velvillig Overvejelse under Fastholden af Folkekirkenes evangelisk-lutherske Karakter i Henhold til Grundlovens § 3“. Atter en udstrakt Haand til Valgmenigheden i Ryslinge. Men Pastor Rørdam og Ryslinge Valgmenigheds Stilling under hele

denne Forhandling har været den, at de har stillet sig hen i en Krog og der viftet ene og alene med den Ændring, de en Gang har foreslaaet, og har været utilbøjelige til enhver Forhandling, hvorved vi kunde komme dem i Møde. Saaledes plejer vi i hvert Fald ikke at forhandle her i Rigsdagen, og saaledes plejer man heller ikke at forhandle, naar der er Tale om Ændringer i Ritualet. Under Finanslovsforslagets første Behandling her i Tinget blev Ryslingesagen omtalt, og det ærede Medlem Hr. Povlsen forespurgte mig, som han ogsaa selv har sagt her i Dag, om, hvorledes jeg vilde stille mig til et Andragende fra Ryslinge Valgmenighed om Tilladelse — det ærede Medlem bruger altid Ordet Tilladelse — til at bruge dette Ritual i Ryslinge Valgmenighed alene. Der til svarede jeg, at det vil jeg underkaste en alvorlig og velvillig Overvejelse, men jeg tilføjede straks: et saadant Andragende kommer ikke, thi Pastor Rørdam har i de stærkeste Udtryk erklæret, at han ikke vil indsende et saadant Andragende, da det er at svigte den Opgave, han mener at have i Folkekirken; det vil være at sætte sig selv og Menigheden paa det sorte Bræt og paaføre sig selv og Menigheden en Plet, som aldrig kan afviskes. Følgelig havde der paa det Tidspunkt ikke været synderlig Anledning for mig til at overveje, hvorledes Stillingen vilde blive, hvis et saadant Andragende indkom, men da jeg nok kunde mærke, at der fra anden Side, fra Sider, der stod Pastor Rørdam meget nær, blev gjort store Anstrengelser for, at han skulde indsende dette Andragende, kom det ogsaa, og Rørdam erkender i Andragendet, at han gaar stik imod, hvad han har sagt før, men under Paavirkning fra anden Side gik han med til at indsende Andragendet i den Skikkelse, det havde. Men han androg om Autorisation af Ritualet. Det ærede Medlem og Pastor Rørdam er trods den livlige Forbindelse, der er imellem dem, endnu ikke kommet hinanden saa nær, at de bruger samme Udtryk. Hvor det ærede Medlem Hr. Povlsen bruger Ordet „Tilladelse“ her i Tinget — det lyder saa uskyldigt —, bruger Pastor Rørdam Ordet „Autorisation“. Pastor Rørdam andrager altsaa om, at dette Ritual maa blive autoriseret til Brug for de enkelte Medlemmer, der ønsker det, i Ryslinge Valgmenighed, og for ligesom at dække Tilbagetoget tilføjes: og for de enkelte omkring i Landet, som ogsaa ønsker at bruge det; men det er, siger Pastor Rørdam selv, kun en Henstilling. Det er ogsaa fremhævet i Ud-